

‘Doof de Geest niet uit’

door Kees Slijkerman

Rooms-katholieken en pinkstergelovigen hebben grotendeels eenzelfde visie op de charisma's die de Heilige Geest vrijelijk schenkt aan gelovigen. Dat blijkt uit het dialoograpport ‘Doof de Geest niet uit’ dat de Pauselijke Raad voor de Eenheid van de Christenen heeft gepubliceerd en dat eind 2017 in het Nederlands verschijnt.

Het rapport besteedt speciaal aandacht aan drie belangrijke gaven die spanningen geven: profetie, genezing en onderscheiding van geesten. De uitvoerige bespreking van deze drie charisma's zijn een handreiking voor goede toerusting in de omgang ermee. *Profetie* is een gave waardoor God hier en nu in concrete situaties kan spreken. Dat is spannend, want Gods persoonlijke aandacht in concrete situaties wordt door profetie zeer manifest, maar manipulatie moet voorkomen worden. *Genezing* is een gave die grote positieve impact heeft, maar bij het spreken over genezing kunnen ook pastorale brokken gemaakt worden.

Onderscheiding van geesten is belangrijk en spannend omdat daarbij kan blijken dat bijzondere geestelijke manifestaties van God zelf komen of juist niet. Dit dialoograpport is van belang voor christenen die niet afwijzend willen staan tegenover de rijkdom aan charisma's die God aan heel zijn Kerk schenkt.

Voor alle leden van de Kerk

Het leergezag van de Rooms-Katholieke Kerk had geen uitgewerkte leer over de charisma's, buiten de geschriften die de vroege kerk heeft opgenomen in de canon van het Nieuwe Testament. Omdat die geschriften ook voor pinkstergelovigen het hoogste gezag hebben, verwondert het niet dat er grote overeenstemming is. *Doof de Geest niet uit* biedt voor alle christelijke kerken gezagvol materiaal.

De Congregatie voor de Geloofsleer heeft het rapport *Doof de Geest niet uit* pas vrijgegeven voor publicatie, nadat deze congregatie eerst zelf met een gedegen publicatie over charisma's kwam, *Iuvenescit Ecclesia*, met als belangrijkste onderwerp de verhouding tussen de hiërarchische en charismatische gaven. Beide publicaties helpen om tot een betere omgang

met charisma's te komen. Op dit terrein is veel winst te behalen.

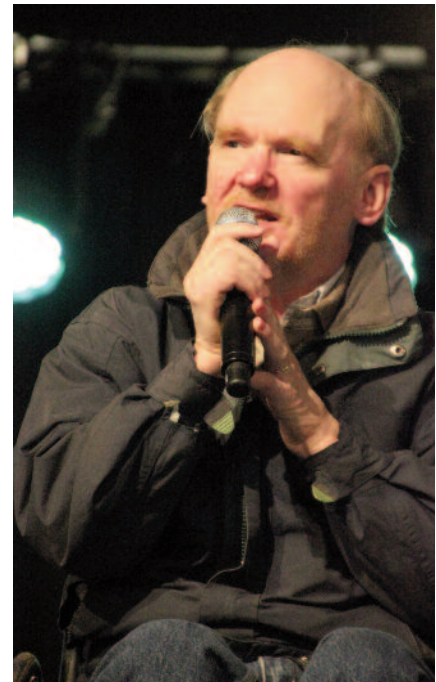
Rooms-katholieken en pinkstergelovigen zijn het erover eens dat de charisma's voor alle christenen zijn. ‘De uitoefening van charisma's – als die gepaard gaat met heiligheid van leven – verheerlijkt God en geeft kracht aan de verspreiding van het evangelie tot de uiteinden van de aarde’. Het rapport citeert daarbij uit een toespraak van paus Franciscus, waarin hij de charismatische vernieuwing ‘een stroom van genade’ noemt, ‘een vernieuwende adem van de Geest voor alle leden van de Kerk’.

Verwachting

Het rapport *Doof de Geest niet uit* stelt de feitelijke omgang van de Rooms-Katholieke Kerk met charisma's misschien wel wat rooskleurig voor. In een gemiddelde rooms-katholieke parochie is toch niet zoveel te merken van het functioneren van deze geestelijke gaven? Zijn niet veel gelovigen en pastores wars van evangelisatie, vrij gebed, klanktaal, profetie en gebed met handoplegging voor genezing? De gedachte dat Gods Geest zomaar kan inbreken in onze autonomie botst met een aantal gangbare denkbeelden. Het rationalisme van de Verlichting en een klimaat van scepticisme ten opzichte van het bovennatuurlijke hebben volgens het rapport bijgedragen aan een afnemende verwachting van buitengewone manifestaties van de Geest. Ook excessen van charismatische bewegingen en een onderontwikkelde pneumatologie (leer over de Geest) worden genoemd als oorzaken waardoor charisma's worden tegengehouden.

Conciliebesluiten doorvoeren

Die charismatische vernieuwing in de Rooms-katholieke Kerk kon op gang komen dankzij de besluiten van het Tweede Vaticaans Concilie over charisma's. ‘Aan elke gelovige die deze charismatische gaven ontvangt, wordt

◆ Kees Slijkerman

daarmee het recht en de opdracht verleend deze in de Kerk en in de wereld te gebruiken’, aldus het concilie. Het oordeel over authenticiteit en ordelijk gebruik van deze gaven werd toebedeeld aan ‘degenen die in de Kerk leiding te geven hebben’. (AA3, LG 12)

Dat er pas vijftig jaar na het concilie twee meer uitgewerkte officiële documenten over charisma's door Rome zijn gepubliceerd, toont misschien wel aan hoe langzaam vernieuwingsprocessen gaan. Van priesters hoor ik wel dat ze in hun opleiding niet geleerd hebben om charisma's op authenticiteit en ordelijk gebruik te beoordelen. En pinkstergemeenten missen vaak elke vorm van bovenplaatselijk gezag dat corrigerend kan optreden om scheefgroei te voorkomen. Hier is nog een wereld te winnen en *Doof de Geest niet uit* biedt daarbij uitstekende handvatten. ●

Op de website www.stucom.nl vindt u diverse documenten mbt de dialoog tussen katholieken en pinksterchristenen waaronder beide bovengenoemde documenten ‘Doof de Geest niet uit’ (0417) en ‘Iuvenescit Ecclesia’ (0413).

Kees Slijkerman is lid van de officiële dialoogcommissie van de RK Kerk, de VPE en MissieNederland.